

paa Landet, altsaa den langt overvejende Del, betale vi i Ekstrahonorar for i det hele taget at faa Jærnbanner her i Landet. Det er for Landboernes Vedkommende altsaa et Supplement, de her i Dag skulle vedtage, til den Lov, vi vedtog i Gaar. Jeg maa sige, at jeg beklager meget, at vi ere komne i den Stilling, at en saadan Sammenkødning skal kunne finde Sted. Det er navnlig fra et økonomisk Synspunkt, at andre Medlemmer have sluttet sig sammen med det ærede Medlem fra Vesterbyg om at opstille det særlige Forslag, som i Hovedtrækkene er det samme som i Fjor. Hvis ikke den Betingelse var, hvis ikke dette var Prisen for de private Baner, gad jeg nok set, om her var en eneste Landboerpræsentation i dette Ting, som vilde gaa med til at vedtage Flertallets Indstilling. Jeg antager det da for umuligt. Men hvis jeg har Ret deri, maa man ogsaa, naar man kommer til at tale til Landboerne om deres Jærnbaneudgifter, erindre, at foruden det, de direkte vide af, skulle de ogsaa huske paa de Penge, de have lagt her. Den Ting maa en Gang staa fast. Sagen er nemlig den, at naar vi foreslaa en Ordning, som kan udføres selv med dette Tillæg til Dampfærgelejet for knap 2½ Million Kroner, saa vil jo ingen kunne sige andet, og der er aldrig sagt andet, den højtærede Minister har ikke sagt og kan ikke sige andet, end at ved dette Forslag er der sket en meget betydelig Uvidelse af Trafikken ved Kjøbenhavns Banegaard. Det kan der ikke mellem fornøftige Menneſter disputeres om. Hvor stor den er, og hvor længe den vil vare, kunne Meningerne være delte om, men at den er meget betydelig er givet. Den har jo dertil det Fortrin, at den aldeles intet foregriber med Hensyn til Fremtiden. Det er jo ellers en Ting, man tidt hører, naar man foreslaar billige Foranstaltninger, at det, der koster mindst, er ikke altid billigst, det kan hæbne sig, naar man gør et Anlæg saadant, at det ikke svarer til senere Forordninger. Men dette kan jo ikke siges om dette Forslag. Det er af den Bestaaffenhed, at det i enhver som helst Udvikling af Jærnbaneforholdene maa være et nødvendigt Led, og det er saadant, at det ubetinget vil gøre Fyldest for sit Formaal, virkelig vil være tidssvarende i en overfluelig Fremtid. Hvis man derimod vilde gøre et eller andet bestemt Anlæg særddigt og reservere sig, hvad det i Tiden vilde føre til, saa kunde man sige, som man har sagt ved den nuværende Banegaard, at man har lagt Pladsen for lille — for øvrigt er det jo paavist, at Pladsen kan blive stor nok

ved Foranstaltninger, som i og for sig vare overkommelige. Dette gør man ikke ved vort Forslag. Det vil ikke i nogen Tid kunne komme til at siges, at nu er det spildt, nu have vi kastet vore Penge ud, at nu hæbner denne Sparformelighed sig, idet vi maa gøre en Del Foranstaltninger, som igen vilde blive meget dyrere. Jeg kan derfor ikke andet end i Lighed med den samme Stilling, vi indtog i Fjor, tilraade det høje Ting meget, hvis det vil afgøre denne Sag sagligt og efter dens egen Natur, da at stemme for Mindretallets Forslag. Jeg ved jo nok, at man siger: ja, men Ministeren vil jo ikke acceptere det, og det høje Ting ovenfor vil vel heller ikke. Nej det forstaar sig, det ved man jo nok, at naar en kommer og byder 9 Millioner med rimelig Udſigt til Fortsættelse, saa staa den, der byder 2½ Million, ganske vist tilbage med Hensyn til at komme i Betragtning. Det er nu en Gang efter min Mening, den store Fejl, dette Ting har begaaet, at det har givet Ministeren denne Udſigt til, at naar der for øvrigt var Forhold til Stede, som kunde lade disse Sager nyde Fremme, saa kunde han faa sin store Plan gennemført. Det er nemlig rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Vesterbyg fremhævede, at naar vi her stemme om de 9 Millioner, stemme vi med det samme om Fuldstørelsen af Ministerens Plan i en ikke fjern Fremtid. Ja, det ærede Medlem fra Kalundborg (N. Sørensen) ryfter paa Hovedet, men den Tanke kan den ærede Ordfører virkelig ikke faa stoppet i ham, at det ikke skulde være Tilfældet. Jeg ved nok, at man forbeholder sig sin Frihed, det skal afgøres, naar den Tid kommer." Ja, den Slags Ting kan nok siges, men man staa ikke frit længere over for sunde og logiske Slutninger, naar man selv har forrykket Udviklingens Gang. Naar man selv har gjort sit til, at Forholdet nu skal blive anderledes, saa kan man nok rent menneskeligt talt sige, at man staa frit, idet man jo godt kan sige ja eller nej; men man kan logisk og nødvendigt ikke komme til andet, end at de Konſelvenſer, man selv har stabt, ville drage en videre i den bestemte Retning. Derfor er det kun delvis rigtigt, at man staa frit; det er formelt rigtigt, men reelt vil det ikke holde Stik. Jeg vil antage, at naar vi nu afgøre denne ny Godsbanegaard ved Kallebostrand, vil der vel i nogle Aar blive Fred for dette kjøbenhavnske Spørgsmaal. Saa længe de andre betydelige Statsbaneanlæg staa paa, som jo blive vedtagne samtidigt med denne Lov, mener jeg ogsaa, man vil holde det Spørgsmaal tilbage. Hvis det bliver den højt-